

Andra söndagen efter Trefaldighet 2021– Lars Borgström (LFS)

Tekster: Salme 66, Gt Ordspr 9:1-12, Ep 1.Joh 3:13-18, Ev Luk. 14:15–24

Jesus blev ofta inblandad i diskussioner av olika slag. Ibland var det stridssamtal med fariseerna, men ibland var det undervisande samtal med sina lärjungar eller andra som ville lära sig saker och ting om Guds rike. Denna gång, som vår predikotext berättar om, var Jesus bjuden på måltid hos en farisé. Jesus hade just sagt att när man bjuder på middag ska man inte bjuda dem som man kan förvänta sig kommer bjuda igen, utan när man ska hålla fest ska man bjuda fattiga och krymplingar, lama och blinda, sådana som inte kan bjuda igen. Den som gör det ska få sin lön vid de rättfärdigas uppståndelse (Luk. 14:12–14).

Just när Jesus sagt så, var det en av de närvarande gästerna som utbrast: ”Salig är den som får äta vid måltiden i Guds rike!” (v 15). Detta uttryckssätt, som tydligen (åtminstone enligt vissa kommentatorer) var något av en standardfras bland rabbinerna, gav Jesus anledning att ge den liknelse som utgör vår predikotext. Innan vi fördjupar oss i Jesu liknelse och utlägger den kan vi först konstatera att mannen som brast ut i saligprisningen över den som får bli bordsgäst i Guds rike, hade alldeles rätt.

Att vara med i Guds rike innebär verkligen *salighet*

Salighet innebär en djup andlig lycka som har med ens ställning inför Gud att göra. Den saliga människan har frid med Gud eftersom hon har fått höra att alla hennes synder för Jesu skull är förlåtna – och tagit detta budskap till sig, satt tilltro, förtröstan, till det. Hon har därför evigt liv och denna vetskap gör henne till en verkligt lycklig människa.

Den kristna människan lever redan nu, under sitt jordiska liv, i Guds rike, som är ett osynligt nåderike. Man kan inte peka ut det på en karta eller säga: ”Här är det” eller ”Där är det” (Luk. 17:21). Det är istället fråga om den andliga verklighet som vi just talat om: att genom tron på Jesus ha syndernas förlåtelse, frid med Gud och andligt liv.

Den stora måltiden och kallelsen dit

”En man ordnade en stor festmåltid och bjöd många” (v 16). Denne man är Gud själv. Han vill att människor ska komma till Honom. Han bjöd inte bara vissa, utan gjorde en allmän inbjudan: Han ”bjöd många” hörde vi, d.v.s. Han valde inte ut utan bjöd utan åtskillnad. Festmåltiden innebär förstås inte – i den andliga uttydningen – en vanlig aftonmåltid utan de allra härligaste andliga gåvor: Jesus Kristus själv och de välsignelser Han medför som vi tidigare talade om: syndernas förlåtelse, frid, liv och salighet. De inbjudna gästerna behövde inte göra något särskilt för att bli insläppta, de behövde inte kvalificera sig. Festvärden hade redan iordningsställt allt och sett till att alla villkor var uppfyllda. Därför ljöd kallelsen: ”Kom, nu är allt färdigt” (v 17). Samma underbara, nådefulla inbjudan hör vi när vårt kristna nattvardsbord är dukat i gudstjänsten: ”Kom, nu är allt färdigt.”

Men vad märker vi när inbjudan går ut? Människorna ursäktar sig! Någon sade sig ha köpt en åker och var tvungen att bese den, en annan sade sig ha köpt fem par oxar som också skulle inspekteras. Olika världsliga bestyr satte alltså hinder i vägen och hindrade dessa människor att inträda i Guds rike. De prioriterade fel. En tredje sade att han just hade gift sig och därför var förhindrad. Så kan det också vara. Ett felaktigt val av maka eller make kan innebära att Guds rike inte längre blir angeläget. Genom den otroende partens världslighet försvinner också den andres intresse för Guds rike.

När mannen i vår liknelse – i verkligheten Gud – av sin tjänare fick höra om de olika förevändningarna som de först inbjudna kommit med, blev Han vred men sade: ”Gå genast ut på gator och gränder i staden och hämta hit fattiga, handikappade, blinda och lama” (v 21). Tjänaren sade då: ”Vad du befallde är gjort, och det finns fortfarande plats” (v 22). Då fick tjänaren befallningen att ”gå ut på vägar och stigar och se till att människor kommer in, så att mitt hus blir fullt” (v 23).

Festmåltidens deltagare

Som vi förstår utmärkte de deltagande gästerna på festen sig inte på något sätt. De uppsöktes inte i palats eller lyxiga hus. De påträffades istället på vägar och stigar, mitt i livets vanliga vimmel. Så angelägen

är festmåltidens värd att han sade åt sin tjänare att *enträget* uppmana (Folkbibeln 1998), att *nödga* människorna att komma in (Kyrkobibeln 1917), så att huset skulle fyllas. De skulle inte tvingas in med våld, men inbärgas med talets styrka, ordets kraft, inbjudans övertygelse. Att människorna skulle *nödgas* komma säger oss ungefär detta: Dessa gäster som skulle fylla huset är blyga och tänker lågt om sig själva, de kan inte tro att de skulle bli välkomnade ifall de kom. Därför ska tjänaren inte ge sig utan försöka övertyga dem om att de trots allt ändå är välkomna. Evangeliet ska presenteras alldeles fritt så att åhörarna förstår att dörren till Guds rike har öppnats av någon annan eftersom den inte kan öppnas av dem själva. ”Han har öppnat pärlporten, så att jag kan komma in” (Sv. ps. 235) som det heter i den kända väckelsesången.

Vi kan lägga märke till några saker: För det första att inbjudan inte ljuder förgäves. Om vissa förkastar den, kommer andra att acceptera den. Vi kan också notera att de som här i världen är fattiga och har lågt anseende är lika välkomna som de rika och de med hög ställning – ja att Guds rike vid många tillfällen har störst framgång bland dem som man fördomsfullt sorterat bort, de vars omvändelse var minst väntad. Publikaner och skökor ska ingå i Guds rike före skriftlärdar och fariseer. ”Så ska de första bli de sista och de sista de första” (Matt. 20:16). Vi ska därför inte i falsk trygghet tänka att den eller den som kommer från den eller den ”stabila” kristna familjen säkert kommer att bli bevarad i Guds rike – eller förtvivla om dem som verkar minst troliga att någonsin kunna ingå i Guds rike. Vi ska också, såsom ett heligt, konungligt prästerskap, ett Guds eget folk med uppgift att ”förkunna Hans härliga gärningar” (1 Petr. 2:9), vara ivriga i våra inbjudningar till Guds rike när vi träffar människor runt omkring oss som ju, liksom vi själva och alla andra, är på väg mot evigheten. Gå ut ”på gator och gränder [---], vägar och stigar” säger herren i Jesu liknelse (v 21, 23). Bjud alltså in överallt där du möter människor – och uppmana dem *enträget* att komma in, så att huset blir fullt.

Detta var något om dem som anammat kallelsen till måltidsfesten, till Guds rike. De är ofta enkla människor i världens ögon, tänker alltid lågt om sig själva men stort om Frälsaren och de blir sedan själva tjänare som går ut och bjuder andra människor att komma in, så att huset blir fullt. Men jag skulle också kunna ge alla dem som anammat kallelsen till Guds rike samlingsnamnet *Mefiboshet*.

Mefiboshet var son till Jonatan, som ju var son till kung Saul. David, som förföljdes av Saul, var ändå god vän med sonen Jonatan. I 2 Samuelsboken kap. 9 läser vi om Mefiboshet. Såväl Saul som Jonatan var nu döda. Som Sauls släkting var han egentligen en fiende till David. Detta gjorde att han var rädd för David och höll sig undangömd för att inte drabbas av kungens hämnd. Detta är en passande bild av den fallna människan. Adam gömde sig för Herren Gud efter syndafallet i paradiset. Vi läser för övrigt också att Mefiboshet var förlamad i båda fötterna och haltade, eftersom han som barn fallit av hästen då hans sköterska flydde med honom (2 Sam. 4:4, 9:3) – också det ganska tankeväckande!

Men så hör vi David säga: ”Finns det ingen kvar av Sauls hus mot vilken jag kan visa Guds godhet?” Han fick då höra: ”Det finns kvar en son till Jonatan, en som är förlamad i fötterna” (2 Sam. 9:3). För *sonens* skull ville David skona dem av Sauls hus. På samma vis visar Gud det fallna människosläktet nåd på grund av sin Son, oavsett hur djupt de har fallit, oavsett om de är fullständigt förlamade. När David fick höra talas om Mefiboshet sände han en budbärare som hämtade honom. Lägga märke till det – han blev *hämtad!* Han kom inte i egen kraft eller på eget initiativ. Det skulle han inte vågat och dessutom var han förlamad i fötterna. Detta är Guds nåd! När Mefiboshet sedan visade sig för David föll han ner på sitt ansikte, men David sade: ”Var inte rädd, för jag vill visa godhet mot dig för din far Jonatans skull. Jag ska ge tillbaka till dig all mark som tillhört din farfar Saul, och du ska alltid äta vid mitt bord.” (2 Sam. 9:7) Då bugade Mefiboshet sig och sade ”Vad är din tjänare, att du skulle bry dig om en död hund som jag?” (2 Sam. 9:8). David bestämde att Mefiboshet skulle få äta vid hans bord som en av kungens söner. Vi hör sedan om denne invalid av Sauls ätt: ”Självt bodde Mefiboshet i Jerusalem, eftersom han alltid åt vid kungens bord. Han var halt på båda fötterna” (2 Sam. 9:13). Så får också vi bo i den heliga staden, vara medborgare i Guds rike, och sitta till bords vid kungens bord, hur dåligt släkträd vi än har – vi är ju alla av Adams fallna släkte – och hur invalidiserade vi än är. Vi får sitta där därför att Gud vill visa oss godhet för sin Sons skull. Kom, nu är allt färdigt!

Amen.